

Посмотрев на сигналы, учитель предлагает некоторым учащимся высказаться:

- (1) тем, кто не понял, задает вопрос: «Что именно вам непонятно?»;
- (2) слово предоставляется тем, кто не очень уверен в правильности ответа;
- (3) слово предоставляется тем, кто все понял.

Учитель задает уточняющие вопросы: «Что именно вы поняли?»

Обязательно предлагается выслушать несколько ответов.

По итогам полученных ответов учитель принимает решение либо о повторном изучении, закреплении темы, либо о продолжении изучения темы. В случае повторного объяснения, закреплении темы учитель должен использовать еще одну проверочную мини-работу. Данный шаг важен для того, чтоб понять, происходят ли изменения в понимании темы у учащихся, испытывающих проблемы, и определить свои шаги по дальнейшей работе.

Внутренний и внешний круг

Учащиеся образуют два круга: внутренний и внешний. Дети стоят лицом друг к другу и задают друг другу вопросы по пройденной теме.

Учащиеся из внешнего круга передвигаются и создают новые пары. Продолжается та же работа с вопросами.

Подведем итоги

Процесс оценивания – один из важнейших элементов современного преподавания и учения. От правильной организации оценивания во многом зависит эффективность управления учебным процессом. Формативное оценивание и преподавание неразделимы.

Список литературы:

1. Инструктивно-методическое письмо 2017-2018 уч.г.

БОЛАШАҚ ҰРПАҚТЫ ПАТРИОТТЫҚ СЕЗІМГЕ ТӘРБИЕЛЕУДЕГІ КІРІКТІРІЛГЕН ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТ САБАҚТАРЫНДАҒЫ ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ТИІМДІЛІГІ

Абжанова Салтанат Қуанышқызы
Науырзым ауданы, Науырзым орта мектебі
Әділханова Ләззат Өксікбайқызы
Кожасагитова Гүлнар Дәулетқызы
Торина Гүлжахан Қуанышқызы
№ 2 мектеп-лицейі, Қостанай қ.

Аннотация

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында әлем жаһандық сын-тегеуріндер кезеңінде өмір сүріп отырғаны атап көрсетілген, сондықтан әрбір оқушыны оқытып, тәрбиелеуге байланысты берілген мәселелерді өздігімен және шығармашылық ынтымақтастықпен шешуге қабілетті жаңашыл мұғалім керек.

Аннотация

Государственная программа развития образования и науки Республики Казахстан на 2016-2019 годы гласит, что мир живет в период глобальных вызовов и поэтому требует инновационного учителя, способного решать вопросы, связанные с образованием и воспитанием каждого ученика самостоятельно и творчески.

Abstract

The state program for the development education and science of the Republic of Kazakhstan in 2016-2019 is stated that we live in the period of global challenges and this process demands the innovation of the methods of teaching and learning. The society needs a new image of a teacher able to solve the problems, connected with learning and bringing up pupils with the help of self-training, self-motivating and finding out creative ways.

Түйінді сөздер: бағдарлама, рухани, жаңартылған, технология, құндылықтар.

Ключевые слова: программа, духовный, обновление, технология, ценностей.

Keywords: program, spiritual, renewal, technology, values.

Қазақстан Республикасында орта білім мазмұнына жаңартулар енгізілуде, соған байланысты білім беру бағдарламасына өзгерістер енгізу бұл бүкіл әлемде білім беру үйелерінің келешек ұрпаққа қандай білім беретіні туралы мәселе қайта қаралып, жаңа технологиялық жетістіктер мен инновацияларды енгізілуде, IT технологиялардың қарқынды дамуы және адам ресурстарының ұтқырлығы осы жағдайда білім мен және ғылымдағы өзгерістердің алдыңғы қатарында тұр. Сондықтан болашақ ұрпақ ХХІ ғасырда табысты болу үшін нені оқыту керек, қалай отансүйгіш болып тәрбиеленуі керек? және «Оқытудың тиімді әдістері қандай? деген сияқты негізгі сұрақтар туындайды. Осы сұрақтардың шешімін табу үшін біз өзіміз сабақ беретін 7 сынып бойынша қалай отансүйгіш болып тәрбиеленуі керек? – деген сұрақтың жауабы өтілген сабақтардың нәтижесінен белгілі болды.

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында әлем жаһандық сын-тегеуріндер кезеңінде өмір сүріп отырғаны атап көрсетілген, сондықтан әрбір оқушыны оқытып, тәрбиелеуге байланысты берілген мәселелерді өздігімен және шығармашылық ынтамен шешуге қабілетті жаңашыл мұғалім керек. Отан үшін бар білімі мен қабілетін сарып ететін, елін, туып өскен жерін, тілін, халықтарының салт-дәстүрін, тарихын, діндерін, мәдениеттерін құрметтейтін ұлтқа, руға бөлінбейтін жеке тұлға тәрбиелеу, ғасырлар бойы жинақтап, іріктеп алған тәжірибесі мен ізгілік қасиеттерін жас ұрпақтың бойына сіңіретін бағыт, бағдар беру, қазіргі таңның ұстазының ең қажетті мәселесі. Сондықтан да, осы жаңартылған білім берудегі басты міндет болып табылуы тиіс, себебі білім берудің негізгі басты мақсаты мен нәтижелілігі - білім алумен бірге, біліктілік дағдыларына қол жеткізе отырып, заман талабына сай ұлттық құндылықтарды бойына дарытқан, өз Отанының патриоты, жан - жақты дамыған білімді, өз ісіне және өзгенің ісіне әділ баға беретін, функционалдық сауаттылығы қалыптасқан жеке тұлға қалыптастыру болып табылады. Сондықтан қазіргі таңда, әр мұғалім шығармашылықпен істейтін кәсіби шеберлігі жоғары, тез өзгермелі, білімді де білікті, тың серпіліске, өзгеруге дайын және жаңа талап межесінен көріне алатын шығармашыл да кәсіби шебер мұғалім екенін өз білімдері мен шеберліктерін сабақтарды жаңартылған білім бағдарламасы бойынша өткізгенде көрінуде. Өз оқушыларын ұлтымыздың патриотизмге бай тарихын, жауынгерлер мен батырлардың ерліктерін, ата - бабаларымыздың өнегелі өмірін жас ұрпаққа жеткізу, патриотизмге баулудың бірден – бір көзі екенін, сабақта қолданған білім алушыға арналған қосымша мәліметтерден және оларға бағыт беру арқылы осы тұлғалараға қатысты тарихи деректерді өз бетімен ізденіп, сыныптастарымен бөлісуге жағдай туғызуда. Осыған байланысты оқушыға бұл ретте аттары аңызға айналған Әл-Фараби, А. Құнанбаев, А. Байтұрсынұлы, Б. Момышұлы т.б атақтары әлемге әйгілі тұлғалар мен Қазақстан жерінде орналасқан тарихи ескерткіштермен таныстыру, олар туралы дұрыс ақпарат беру және өз бетімен іздену жұмыстарында дұрыс бағыт - бағдар беруге тиісті. Осындай білім берушіден білім алған оқушылардың мектепте табысты оқуы ғана емес, сонымен қатар, отансүйгіш, өмірде де табысты болуы мұғалімнің қабілетіне, оның құзыреттілігіне байланысты екенін терең түсінді. Сондықтан Қазақстанның білім беру жүйесіндегі патриотизмнің негізгі мақсаттарының бірі – әрбір оқушыны өз Отанын құрметтейтін, тарихын бағалайтын, басқа ұлт өкілдерін сыйлайтын, жаңашылдыққа бейімді азамат тәрбиелеу. Оған жаңа білім беру стратегиялары мен саясаты ықпал етеді. Осы білім саясатын тәрбиеленушілер мен тәрбиешілердің өзара бірлесіп жұмыс істеуі арқылы орындалатын үдеріс, сапалы орта білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ету, зияткерлік, физикалық, имандылық тұрғысынан дамыған және

табысты азаматты қалыптастыру және оқушылардың бойында «Мәңгілік Ел» Жалпыұлттық патриоттық идеясының рухани-имандылық құндылықтары мен салауатты өмір салтын қалыптастыру болып табылады. Оқушылардың бойында «Мәңгілік Ел» Жалпыұлттық патриоттық идеясының құндылықтарын қалыптастыру үшін қазақ тілі мен әдебиет сабақтарында пән иелері осы идеяны қолдау мақсатында, осы идеяда көрсетілген құндылықтарды тақырып аясында пайдалану арқылы қосымша тапсырмалар енгізіп беру бойынша насихаттауда. Тапсырмалар оқушылардың отанға, оның тарихына деген қызығушылығын оятуда. Оқушылардың шығармашылық жұмыстары арқылы жетістіктерге жетіп жатқанын, оқушылардың ізденіс жұмыстарынан байқауға болады. Жаңартылған білім беру бағдарламасы аясында берілген тақырыптарда: «Ұлы Жібек жолы», «Қазақстанның ежелгі қалалары» атты сабақтарда оқушылардың патриоттық сезімдерін, олардың сабақтан қосымша деректер ұсыну бағытында істелеген жұмыстарының нәтижесінен көруге болады. Өмірдің барлық салаларында жоғары деңгейдегі білімді, тәрбиелі, патриот- адам өзі алған білімін жоғарлату, іздену есебінен ғана оқып, тәрбиеленіп беделді азамат болуға қол жеткізеді. «Адамға ең бірінші білім емес, тәрбие берілуі керек, тәрбиесіз берілген білім адамзаттың қас жауы», - дейді Әбу Насыр әл-Фараби өз қағидасында. Халқымыздың маңдайына біткен ұлттық құндылықтарымызды, өткеннен өшпес мұра болып келе жатқан дархан халқымыздың асыл мұраларын дәріптеу мақсатында Н. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласы бойынша жасалып жатқан жұмыстарда есімдері өшуге арналған немесе ескіруге арналған жәдігерлеріміз бен 500 астам киелі жерлеріміз қайта жаңғыртылуда, бұл дегеніміз қазіргі мектеп қабырғасындағы тәрбиленушілердің ғылыми зерттеулер жүргізуіне және сабақтарда тиісті ақпараттар мен тарихи деректерді тиімді қолданып, басқа да сыныптастарымен бөлісуге, өзінің білім деңгейін көрсетуге қол жеткізеді. Жаңартылған білім беру бойынша бағалау критерийінде берілген бағалау жүйесінің артықшылығы, баланың ойлау қабілетін дамытып, ғылыммен айналысуына ықыласын туғызады. Оқушылардың жоғары жетістікке ОЖЖ бойынша олардың адамгершілік патриоттық рухта тәрбиеленуі, Қазақстанда мекендейтін әр түрлі ұлт өкілдерінің өткен тарихына қызығушылықпен қарауына, халықтың асыл мұрасына қызығушылығын олардың «Ұлы дала өркениеті», «Сақтар» туралы көрсеткен көрсетілімдерінен көруге болады. Әр оқушы өздері әр түрлі танымдық журналдар, газет беттерінен, ғаламтор ресурстарынан жинақтаған деректерін қазақ тілі мен әдебиет сабақтарында көрсетті, осы материалдарын олар «Шиыршық оқыту» әдісі тұрғысында болғандықтан, сабақтың тақырыптары кейбір пәндердің тақырыбында сәйкес келгендіктен, Қазақстан тарихы және ағылшын пәндерінде берілген ақпараттарды енгізіп толықтырып пайдалануға қол жеткізді. Осыларды орындау арқылы оқушылар қазақ халқының тарихын құрметтейтінін көрсетті және Елбасымыздың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласының ширек ғасырды артқа тастаған Тәуелсіз Қазақстанның жаһандану дәуіріндегі рухани кеңістігіміздің жаңа бастауы ел дамуының жарқын үлгісі мен нақты қадамдарын көрсететін келелі ой, салиқалы пікір, батыл шешімдерге құрылған маңызды құжаттың орындалуына өз үлестерін қосты. Оларды дұрыс пайдалануын, сараптауын, сипаттауын қадағалау, тексеру, бақылау, бағалау, мадақтау мұғалімдердің де шеберлігін талап етеді. Сол себепте сапалы білім жүйесімен жұмыс істеп, қазіргі заманда оқушылардың бәсекеге қабілетті етіп, парасатты азаматтар тәрбиелеу, білім беру жүйесі болашақтың талабына сәйкес дамуы тиіс. Сондықтан оқушыларды заманауи әдіс – тәсілдермен оқытып, ой – өрісі кең, саналы, еркін азамат болуына қажетті жағдай туғызу. Мектеп оқушылары қазақ халқының тарихы мен мәдениетін, өз болмысында еш бұрмалаусыз танып, білуі шарт. Содықтан, әрбір оқушы өзін - өзі рухани жетілдіру, үшін, өзін тәрбиелеуге, өздігінен білім алуға ұмтылуы қажет екенін түсінуі тиіс, өз оқушысын өз бетінше білім мен тәрбие алуға үйрету мұғалімнің түпкі

нәтижеге қол жеткізуіне жол ашады және бала ықпал объектісі емес, ынтымақтаса қызмет ететін тұлға екенін түсінеді.

Ұсынылған Жаңартылған білім бағдарламасының тиімділігі бұл оқушылардың өз денсаулығына, қоршаған ортаны қорғауына, салауатты өмір салтын ұстануға көмегін тигізеді, оқушы өзінің мектеп қабырғасында алған білімін өмірінде пайдалана білуі керек. «Еңбек - денсаулық кепілі» сабағында оқушылар тек өздерін спорт түрлерімен айналысқанда ғана салауатты болмайтынын, сонымен қатар олар күнделікті еңбек ету арқылы денсаулықтарының жақсаруына көз жеткізді. «Ауызсу қоры не себепті азайатынын білесің бе?» тақырыбында оқушы қоршаған ортаны қорғау құндылықтарын арттыруға үлес қосты, олар өз бағдарламаларын ұсынып Қазақстан жерінде орналасқан өзен-көлдерді, бастауларды қалай ластанудан сақтауға болатыны жөнінде өз бағдарламаларын ұсынды, бұл өз кезегінде патриоттық сана қалыптасып, сезім, қабілет, қасиеттерді дамыған оқушылар екенін дәлелдеді. Осы білім бағдарламасымен сусындаған әр оқушы алған білімін саралау нәтижесінде, яғни сабақтың соңында өткізілген кері байланыс кезінде пікірін айтуға мүмкіндігі бар. Бұл дегеніміз, басқа ұлт өкілді оқушылардың қазақша ауызекі тілде сөйлеуіне ықпал етеді, өз білім деңгейін көсетеді. Жас ұрпақтың бойында ұлттық патриотизм сезімін қалыптастыру үшін әр ұлттар мен ұлыстар тек өз мәдениетін ғана танып білуі жеткіліксіз, сонымен қатар олар бір - бірін танып біліп, құрметтеуі тиіс сабақтағы жұптық, топтық, өзара жұмыстары бұлардың қазақ тіліне деген сүйіспеншілігін оятады. Болашақ ұрпақты тәрбиелеу ең басты міндеттердің бірі - мектеп оқушыларының іс-әрекетін ізгілендіріп, рухани дамуының дұрыс жолға қойылуы. Ең бастысы, оқу-тәрбие үрдісінде оқытудың тиімді жолдарын табу, оқушыны іздену, үйрену әрекетіне жұмылдыру, педагогтің өз әрекетіне ішкі мотивтері мен шығармашылық ізденісін байланыстыра отырып, кәсіби ілгерілеуіне түрткі болатын инновациялық технологияларды іріктей білгендігінде. Осыларды бойға дарытып ұрпақты патриоттық – отансүйгіштік тәрбиеге лайықты қалыптастырып, алтын бесік елін, кіндік кескен жерін қорғайтын және осы мақсат жолында бар күш – жігері мен ақыл – қайрат жұмсап, отаншыл азаматтарды, яғни нағыз патриоттарды тәрбиелеп өсіру білім берушінің міндеті.

Тәуелсіз еліміздің жарқын болашағы болар жас ұрпаққа терең, мазмұнды білім беру мен ұлтын сүйер патриот азамат етіп тәрбиелеу – бүгінгі алға қойылған басты міндет. Осы міндетті ертеңгі ел тізгінін ұстар азаматтар – бүгінгі мектеп оқушысын тәрбиелеу бүгінгі тәуелсіз мемлекетіміздің болашағын қалап жатқан ұстаздардың қолында.

Әдебиеттер тізімі:

1. Назарбаев Н.Ә. Қазақстан Республикасы Президентінің Қазақстан халқына жолдауы.
2. Қазақстан Республикасының Білім туралы Заңы. Астана, 2000.
3. Қазақстан Республикасында Білім беруді дамытудың 2010-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы.
4. Зимняя И.А. Педагогикалық психология. Оқулық. Алматы-2005.
5. М. Жұмабаев. Педагогика. Алматы. «Анатілі», 1992 - 65б.
6. Педагогика, Оқулық. Абай атындағы Ұлттық Педагогикалық Университетінің педагогика кафедрасының ұжымы, -Алматы, 2005.
7. Көшекбаев Н. Оқыту теориясы. - Алматы, Мектеп, 1976.

ОБНОВЛЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН – ПРОРЫВ К НОВЫМ ЗНАНИЯМ И НОВЫМ ВОЗМОЖНОСТЯМ

Айсенова Назгуль Ахметжановна
Дузенова Лейла Амирхановна
Казанбаская СИИ №2